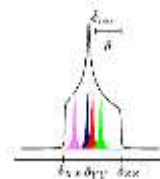
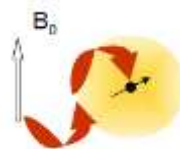
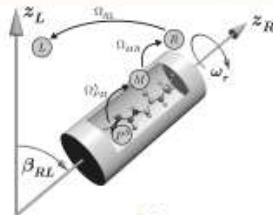

Autor:
martina urbanová, Jiří brus

Základní experimentální postupy NMR spektroskopie pevného stavu

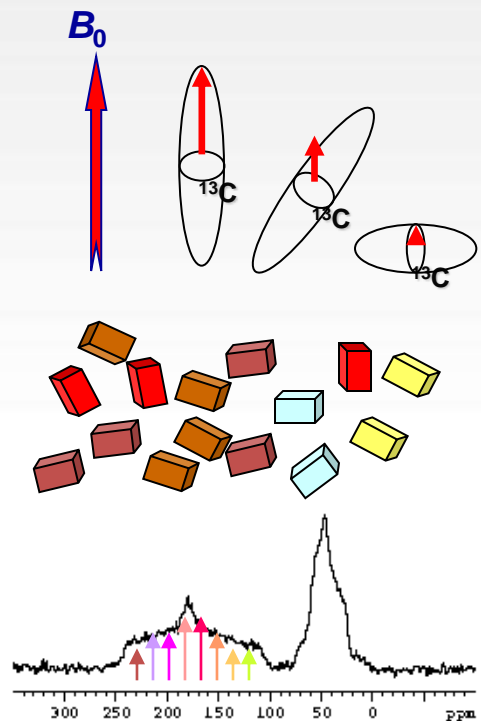
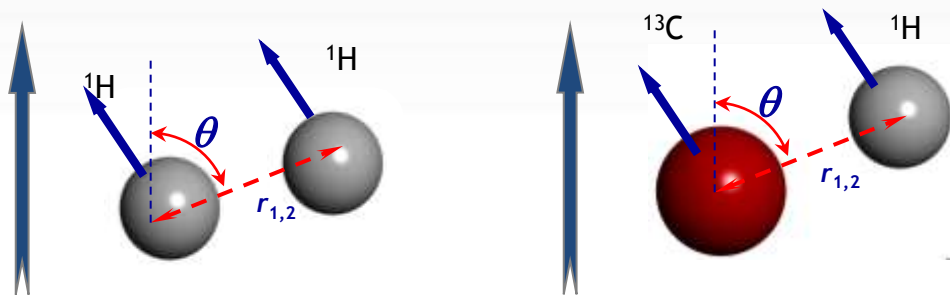

- anizotropní interakce v pevných látkách
- techniky rušení anizotropie jaderných interakcí
- techniky přiřazení signálů ^{13}C MAS NMR spekter

Anizotropní interakce v pevných látkách

vzhled spektra (spektrální rozšíření) ovlivňují:

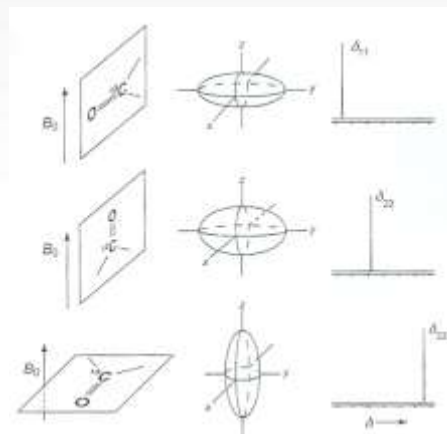
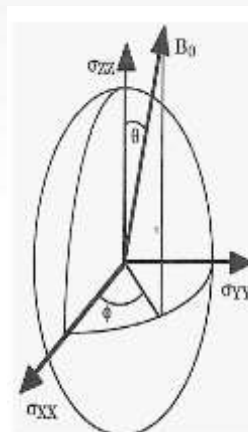
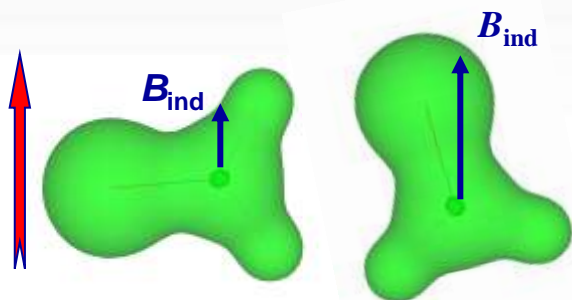
- anizotropie chemického posunu (CSA)
- homonukleární dipolární interakce
- heteronukleární dipolární interakce

Anizotropie chemického posunu

Anizotropie chemického posunu - Chemical Shift Anisotropy (CSA)

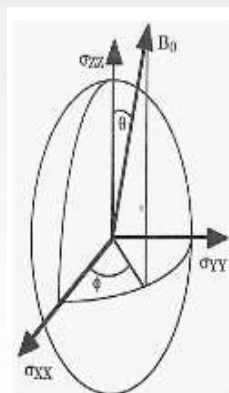
- původ v nesymetrickém stínění atomového jádra elektronovým obalem v různých směrech

Anizotropie chemického posunu

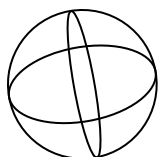
Hamiltonián chemického posunu

$$\hat{H}_{CS} = \left\{ \sigma_{iso} + \frac{1}{2} \delta_{CS} \left[3 \cos^2 \theta - 1 - \eta_{CS} \sin^2 \theta \cos(2\phi) \right] \right\} \gamma B_0 \hat{I}_z$$

isotropní složka

σ_{iso}

anizotropní složka

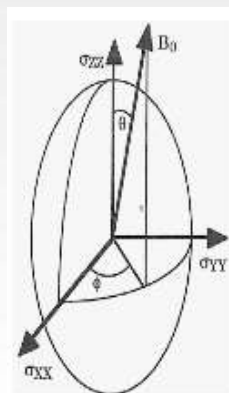
$$+ \frac{\delta}{2} (3 \cos^2 \theta - 1 - \eta \sin^2 \theta \cos 2\phi)$$

Anizotropie chemického posunu

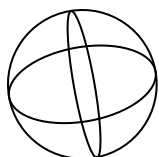
Hamiltonián chemického posunu

$$\hat{H}_{CS} = \left\{ \sigma_{iso} + \frac{1}{2} \delta_{CS} [3 \cos^2 \theta - 1 - \eta_{CS} \sin^2 \theta \cos(2\phi)] \right\} \gamma B_0 \hat{I}_z$$

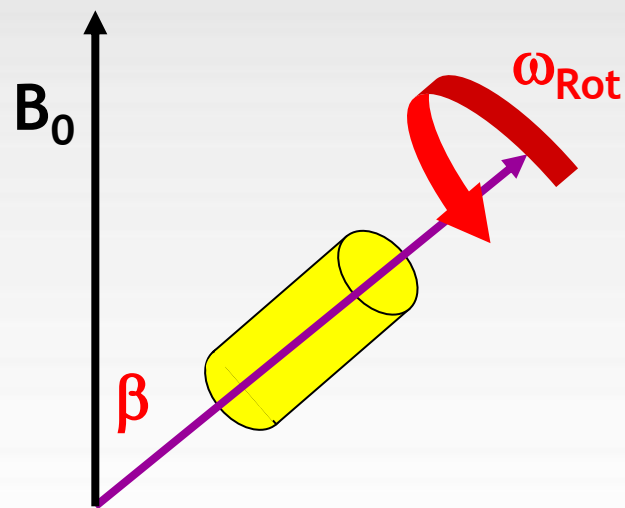
isotropní složka

σ_{iso}

anizotropní složka

$$+ \frac{\delta}{2} (3 \cos^2 \theta - 1 - \eta \sin^2 \theta \cos 2\phi)$$

$\omega_{Rot} \approx$ šířka spektra
(kHz)
(5 - 35 kHz)

Rotace vzorku pod magickým úhlem a techniky rušení spinových interakcí

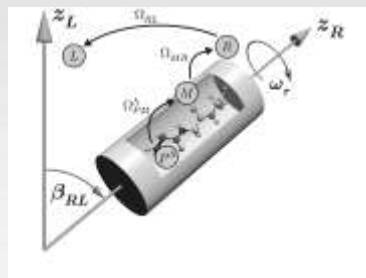
ZrO₂ rotory

1.2 mm (<60kHz)

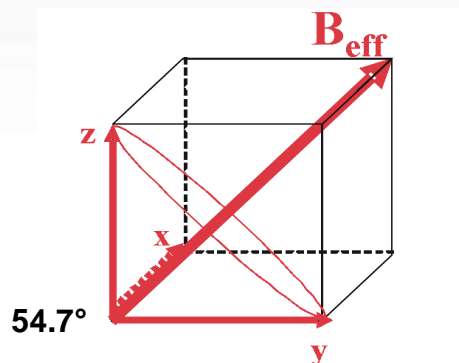
2.5 mm (<35kHz)

4mm (<20kHz)

7mm (<7kHz)

Pohybová implementace
kubické symetrie
měřenému systému

$$\delta_{eff} = (\delta_{xx} + \delta_{yy} + \delta_{zz})/3 = (\delta_{11} + \delta_{22} + \delta_{33})/3 = \delta_{iso}$$

Rotace vzorku pod magickým úhlem a techniky rušení spinových interakcí

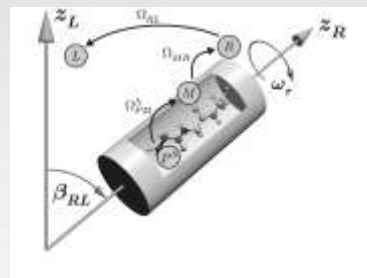
ZrO₂ rotory

1.2 mm (<60kHz)

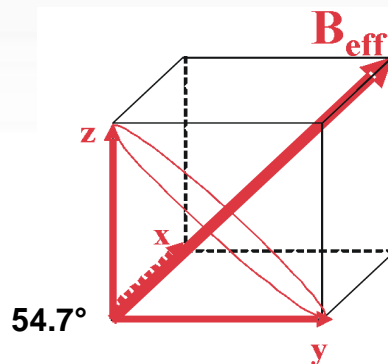
2.5 mm (<35kHz)

4mm (<20kHz)

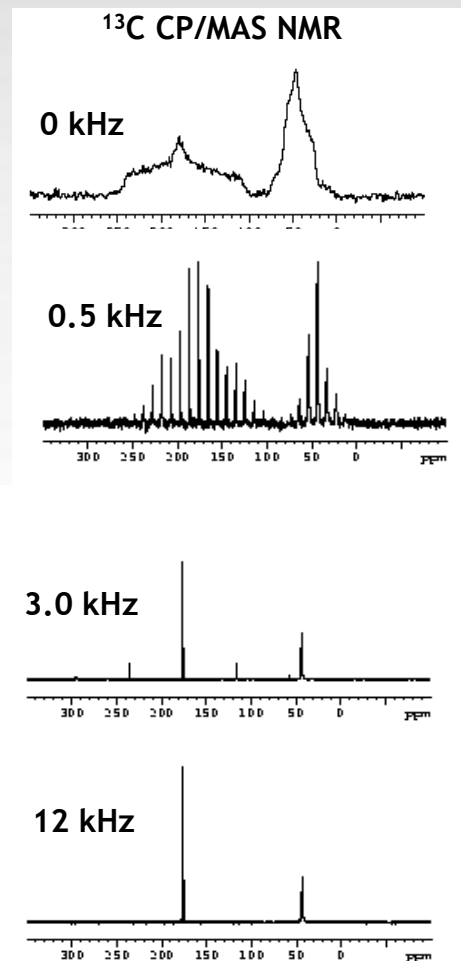
7mm (<7kHz)

Pohybová implementace kubické symetrie měřenému systému

$$\delta_{eff} = (\delta_{xx} + \delta_{yy} + \delta_{zz})/3 = (\delta_{11} + \delta_{22} + \delta_{33})/3$$

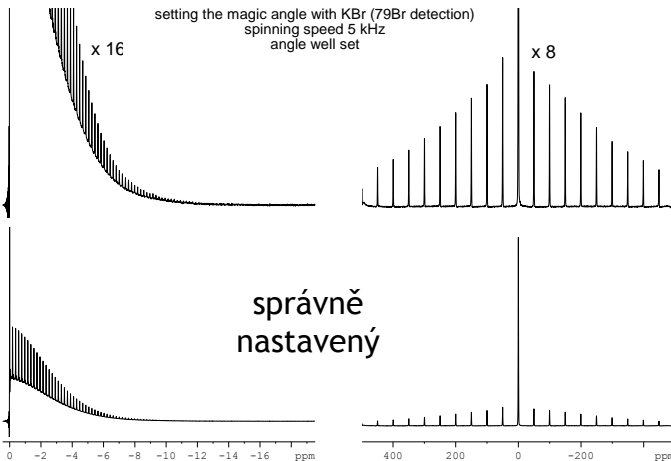
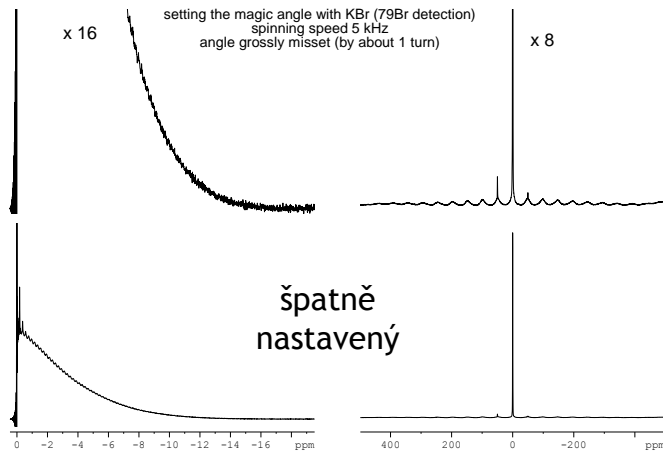

Experimentální optimalizace MAS - KBr, glycin

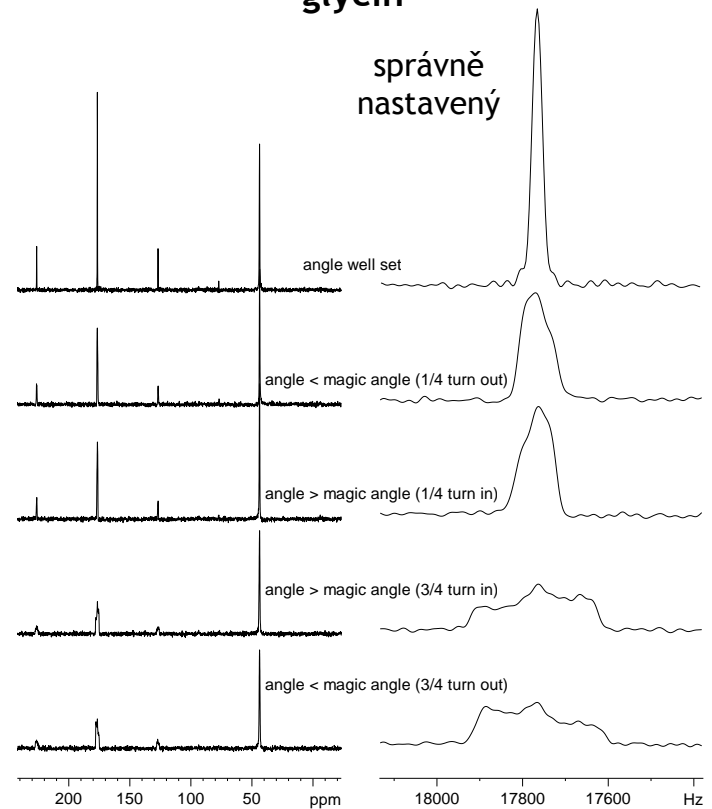
FID

spektrum

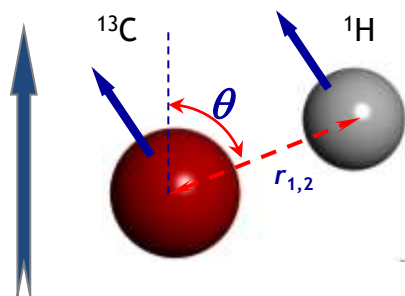
glycin

správně nastavený

Dipolární interakce

■ dipól-dipólové interakce

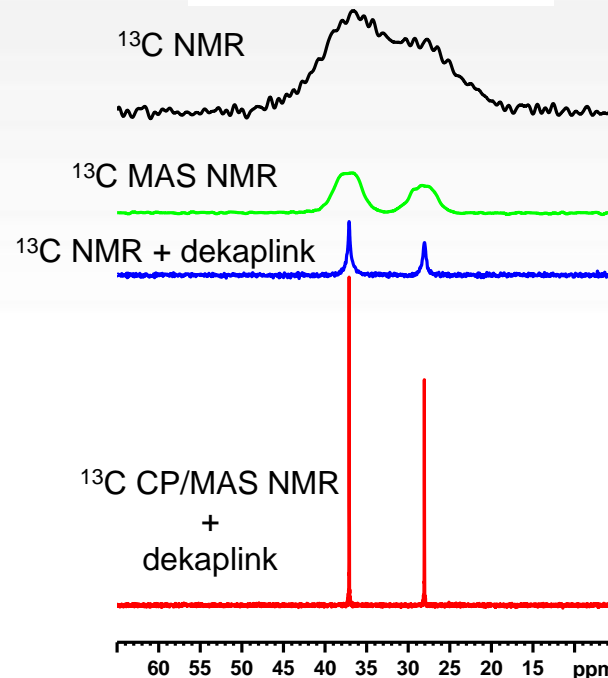
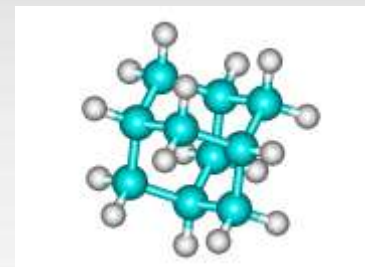

$$\hat{H}_D^{IS} = -\frac{\mu_0}{4\pi} \hbar \frac{\gamma_I \gamma_S}{r_{I,S}^3} \frac{1}{2} (3\cos^2 \theta - 1) 2\hat{I}_z \hat{S}_z$$

I - jádro izotopicky hojně s vysokým *g*.
S - jádro izotopicky řídké s nízkým *g*.

- velikost úměrná gyromagnetickým poměrům.
- nepřímo úměrný třetí mocnině vzdálenosti - (intramolekulární i intermolekulární působení).
- závislý na orientaci mezijaderného vektoru.

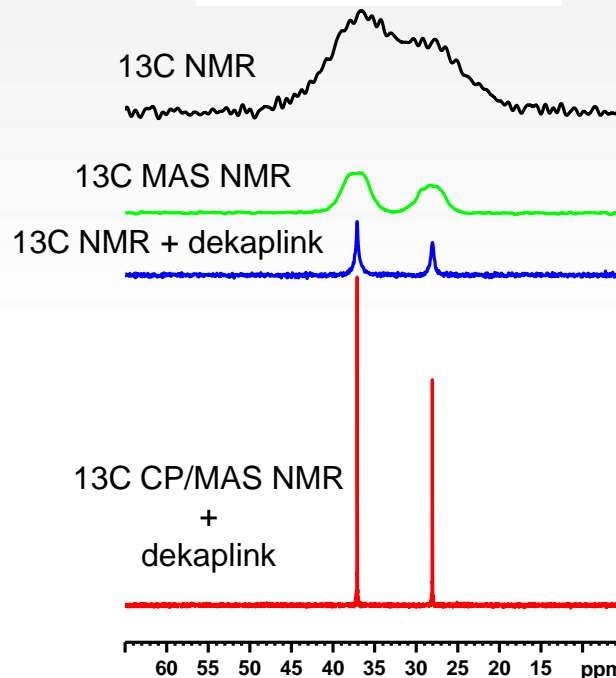
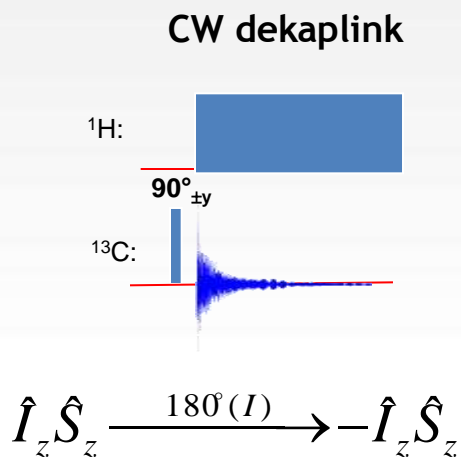
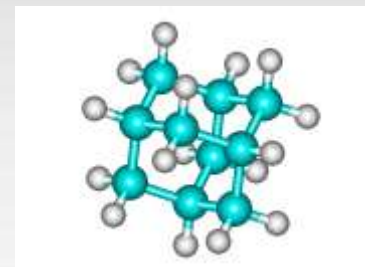
Adamantan

Dipolar Decoupling - DD

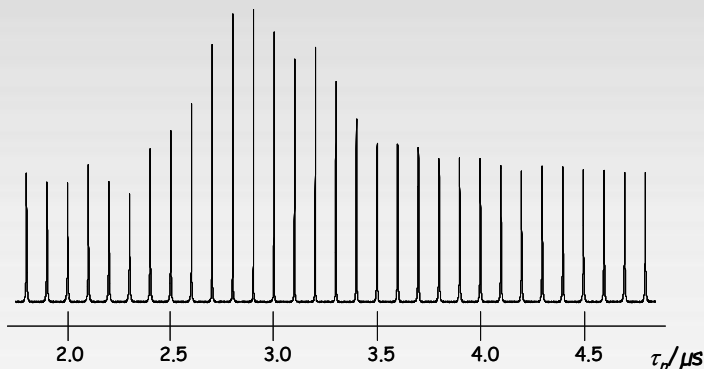
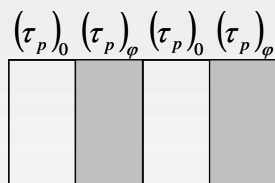
Rušení dipolárních spinových interakcí Dipolar Decoupling - DD

Adamantan

Dipolar Decoupling - DD

Two Pulse Phase Modulated Dekaplink

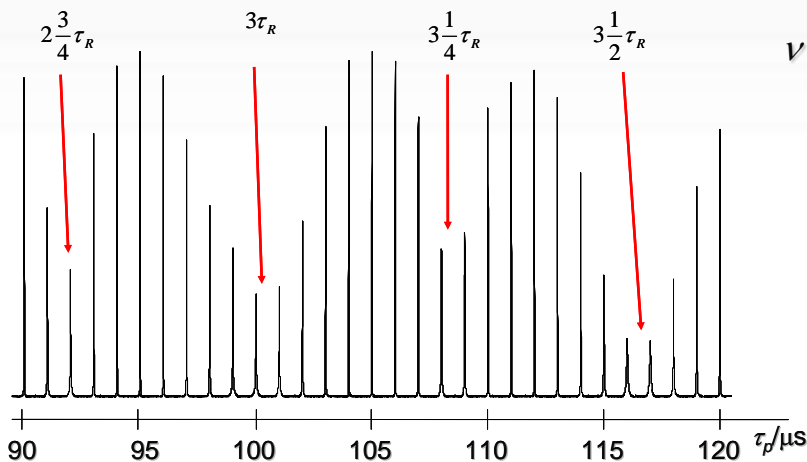
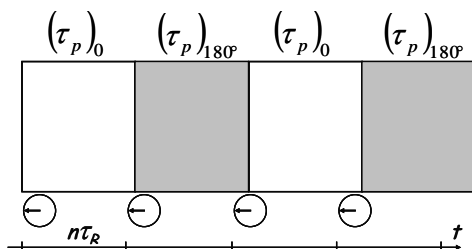

$\nu_{dec} = 150 \text{ kHz}$

Pulse duration: $\tau_p \approx \tau_p - \varepsilon$; $\varepsilon \approx 4.0 - 0.6 \mu\text{s}$, to be optimised!

phase step: $\varphi \approx 15^\circ$, optimise, if needed!

XiX Dekaplink

$\nu_{dec} = 150 \text{ kHz}$

pulse length: $\tau_\pi = x \cdot \tau_R$, $x \approx n$, but $x \neq n$, ...

(recoupling at $(n/4)\tau_R$)

to be optimised!

Praktické aspekty rušení anizotropních interakcí

rotace vzorku pod magickým úhlem

- zcela odstraní CSA
- částečně odstraní heteronukleární dipolární interakce
- velmi omezeně odstraňuje homonukleární dipolární interakce

Dipolární Decoupling

- zcela odstraní heteronukleární dipolární interakce
- částečně odstraňuje homonukleární dipolární interakce

Mohou obě techniky spolupracovat ?

MAS odstraní dipolární interakce a dipolární decoupling dočistí zbytkové interakce ????

NE!!! Spíše pozorujeme interferenci

Praktické aspekty rušení anizotropních interakcí

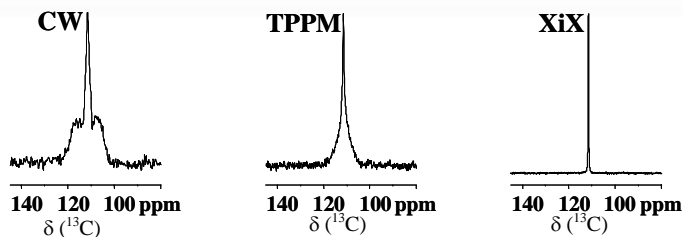
rotace vzorku pod magickým úhlem

- zcela odstraní CSA
- částečně odstraní heteronukleární dipolární interakce
- velmi omezeně odstraňuje homonukleární dipolární interakce

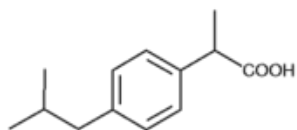
Dipolární Decoupling

- zcela odstraní heteronukleární dipolární interakce
- částečně odstraňuje homonukleární dipolární interakce

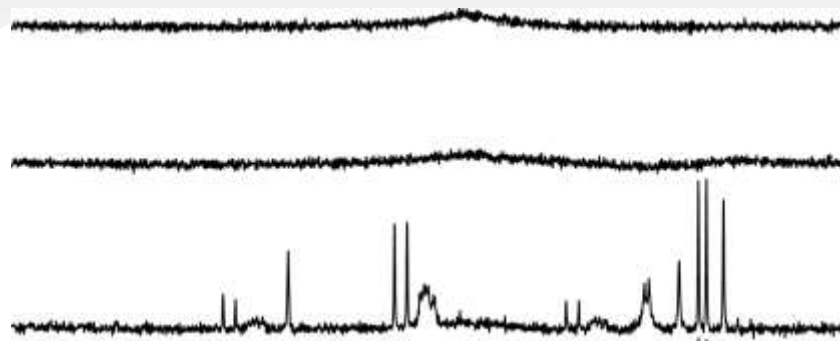
MAS - 30 kHz, dec - 150 kHz

Experiment

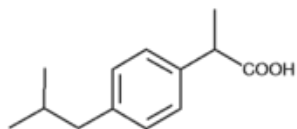

Ibuprofen (Ibaigin®)
Zentiva

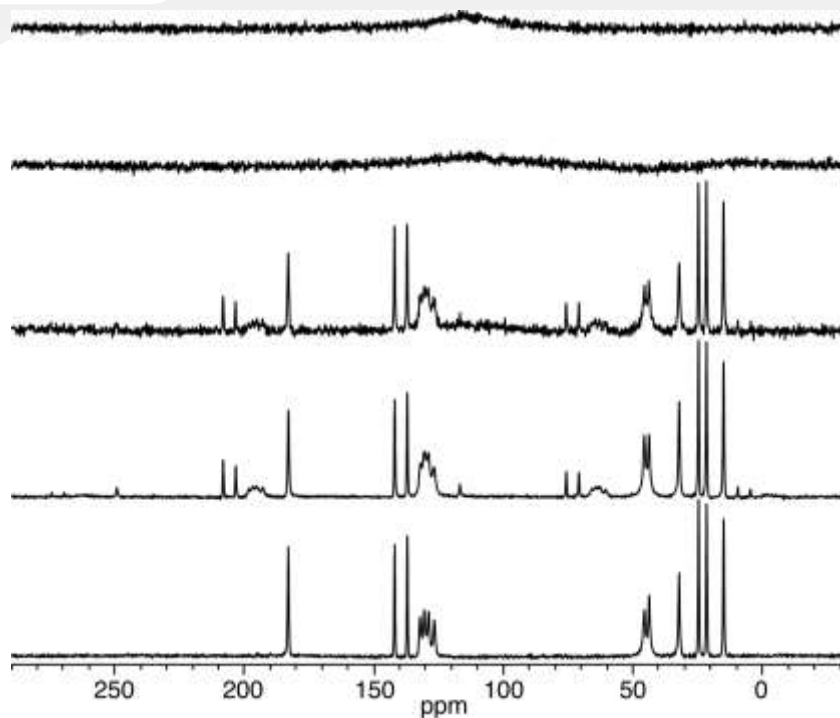

- Základní jednopulsní experiment s přímou excitací ^{13}C jader bez rotace vzorku pod magickým úhlem a bez ^1H dekaplinku.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ^1H dekaplink.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ^1H dekapling + rotace vzorku pod magickým úhlem (10 kHz) .
  - 7 hodin měření

Experiment

Ibuprofen (Ibaigin®)
Zentiva

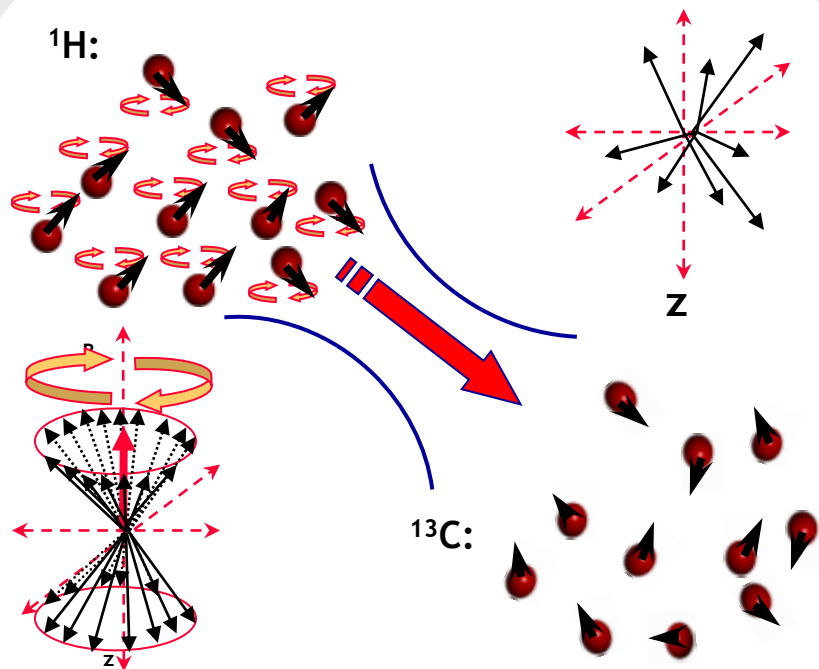

- Základní jednopulsní experiment s přímou excitací ¹³C jader bez rotace vzorku pod magickým úhlem a bez ¹H dekaplinku.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ¹H dekaplink.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ¹H dekapling + rotace vzorku pod magickým úhlem (10 kHz).
  - 7 hodin měření
- Experiment s cross-polarizací, rotací vzorku pod magickým úhlem (MAS = 10 kHz) a dekaplinkem
  - 5 minut měření
- Experiment s cross-polarizací, rotací vzorku pod magickým úhlem (MAS = 17 kHz) a dekaplinkem
  - 5 minut měření

Cross-Polarizace - CP

Dipolární kontakt

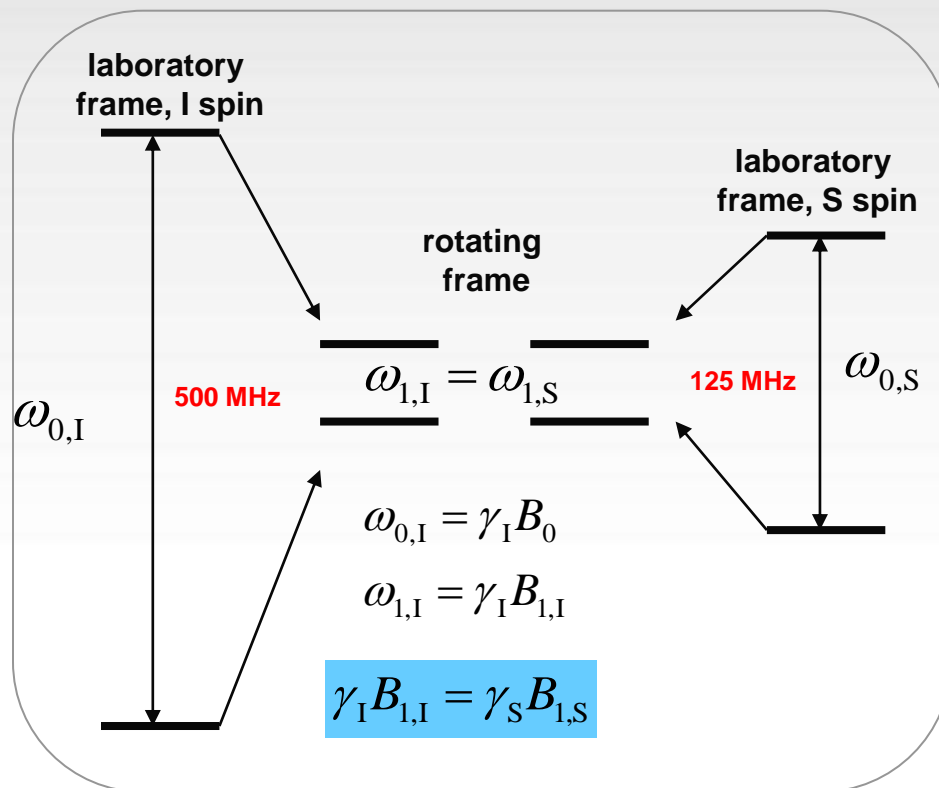
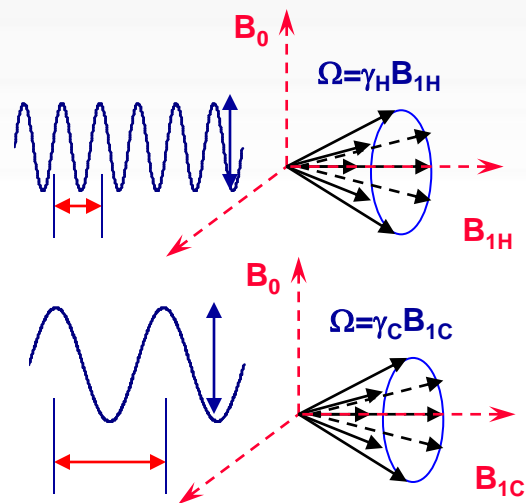
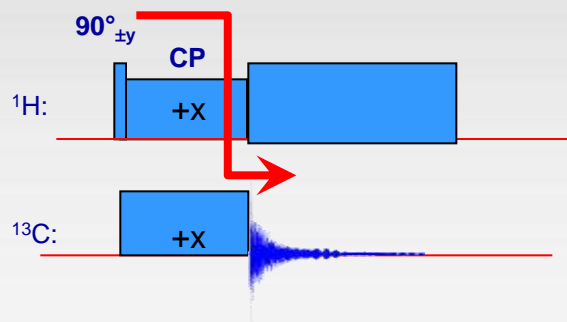
Magnetizace proudí z vysoce polarizovaných systémů do systémů málo polarizovaných

Tepelný kontakt

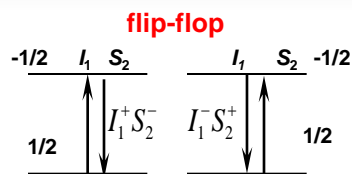
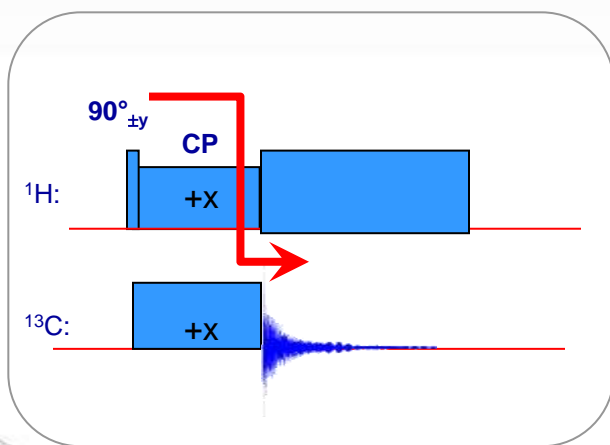
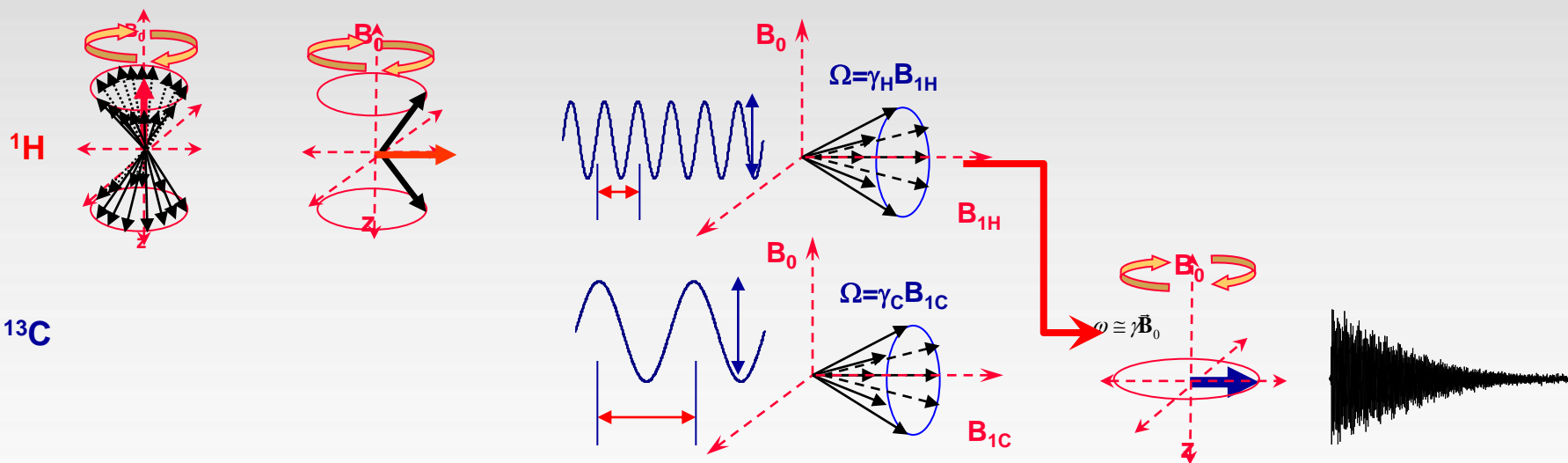

Teplo teče z horkého objektu do objektu s nízkou teplotou

Cross-Polarizace - CP

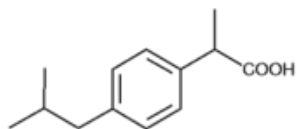
Cross-Polarizace - CP

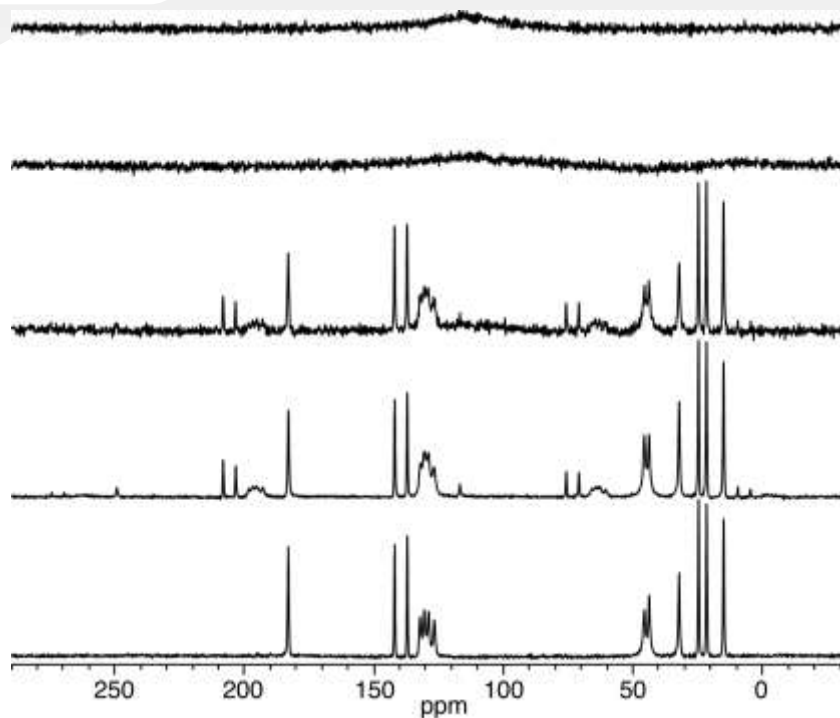
$$\gamma_{\text{I}} B_{1,\text{I}} = \gamma_{\text{S}} B_{1,\text{S}}$$

- Polarizace izotopicky hojných jader I.
- Snížení spinové teploty jader I v rotující soustavě souřadné.
- Ustavení kontaktu mezi I a S - spin-lock a HH kontakt.
- Detekce magnetizace S při současném dekaplinku I.

Experiment

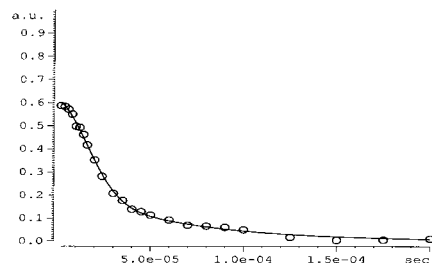
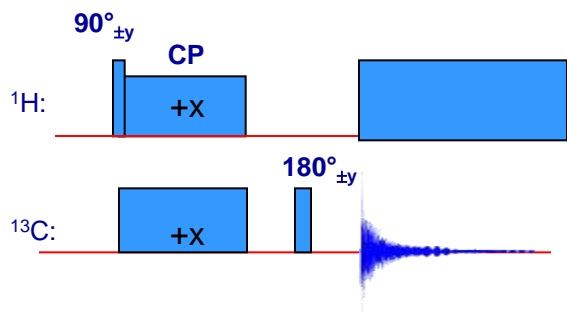
Ibuprofen (Ibaigin®)
Zentiva

- Základní jednopulsní experiment s přímou excitací ^{13}C jader bez rotace vzorku pod magickým úhlem a bez ^1H dekaplinku.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ^1H dekaplink.
  - 7 hodin měření
- Stejně jako výše uvedený přístup + ^1H dekapling + rotace vzorku pod magickým úhlem (10 kHz).
  - 7 hodin měření
- Experiment s cross-polarizací, rotací vzorku pod magickým úhlem (MAS = 10 kHz) a dekaplinkem
  - 5 minut měření
- Experiment s cross-polarizací, rotací vzorku pod magickým úhlem (MAS = 17 kHz) a dekaplinkem
  - 5 minut měření

Non-Quaternary Suppression - NQS

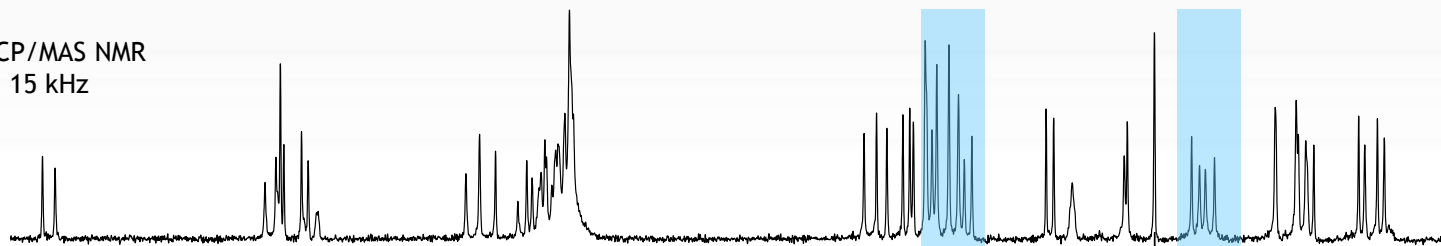
^{13}C CP/NQS/MAS NMR Non-Quaternary Suppression

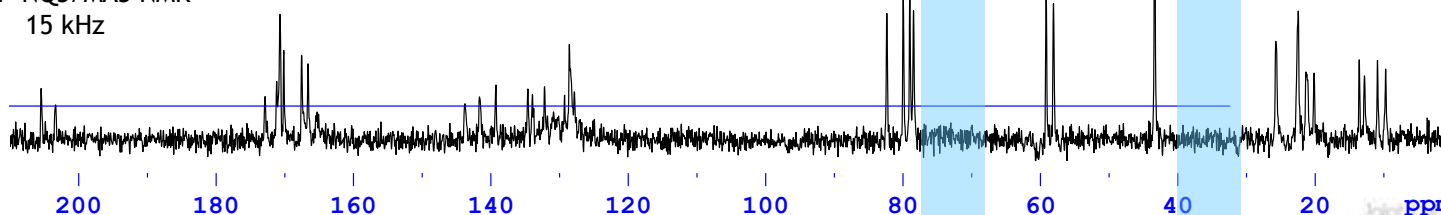
potlačení CH_2 a CH signálů
silnou dipolární interakcí

C a CH_3 signály zůstávají
(vzdálené protony + rotace)

^{13}C CP/MAS NMR
15 kHz

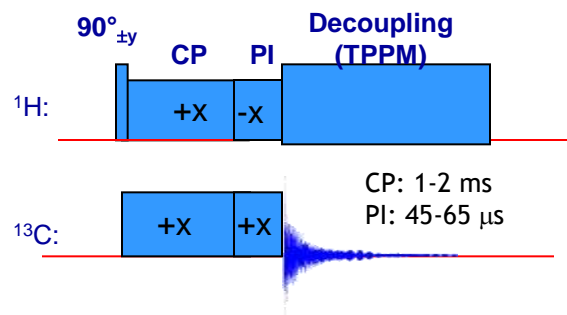

^{13}C CP-NQS/MAS NMR
15 kHz

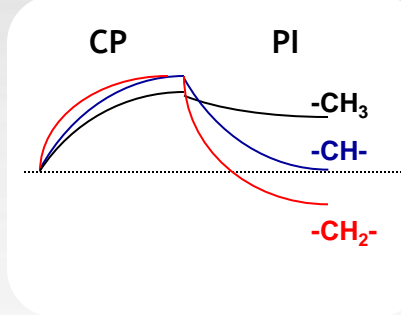
Cross-Polarization Polarization Inversion - CPPI

^{13}C CPPI/MAS NMR Cross-Polarization Polarization Inversion

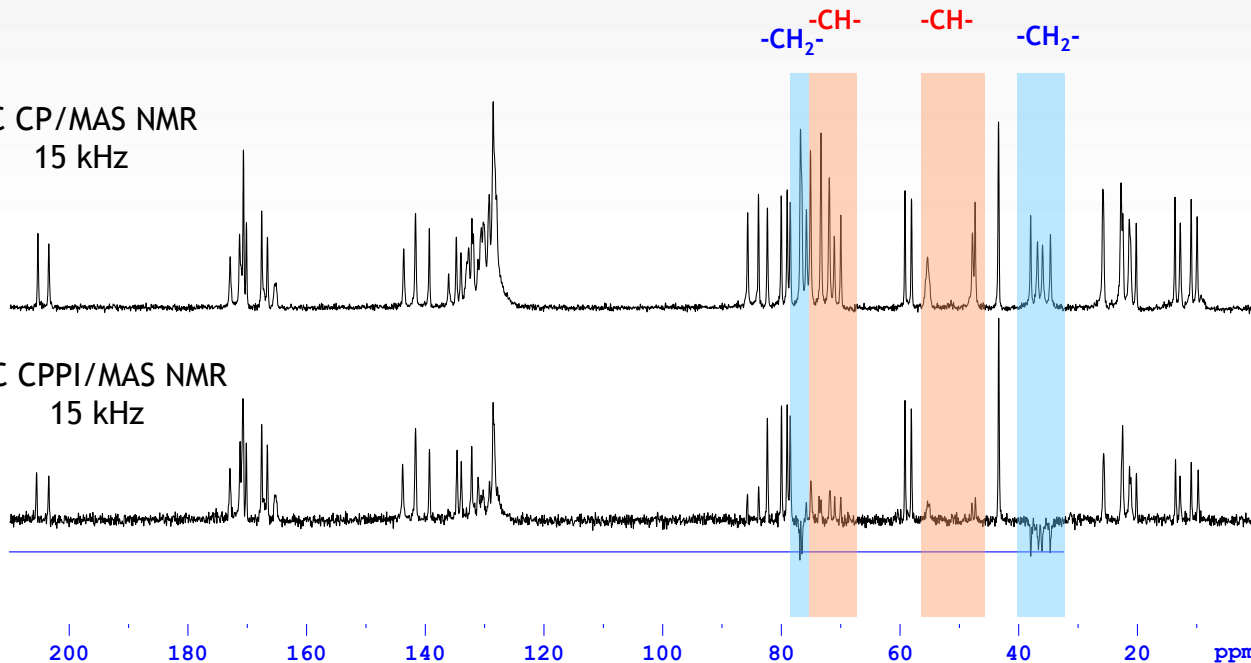
Rozhoduje dynamika cross-polarizace

1. CP - maximální signál
2. PI - depolarizace
CH prochází nulovým bodem
 CH_2 už je negativní

^{13}C CP/MAS NMR
15 kHz

^{13}C CPPI/MAS NMR
15 kHz

Čím silnější dipolární interakce tím rychleji se vystavuje ^{13}C magnetizace

Nejrychleji pro $\text{CH}_2 > \text{CH} > \text{CH}_3 > \text{C}$

Základní experimentální postupy NMR spektroskopie pevného stavu

contacts:

brus@imc.cas.cz

+420 296 809 380

+420 296 809 378

+420 296 809 377

<http://www.imc.cas.cz/nmr/>

Joint Laboratory of Solid-State NMR
IMC AS CZ and JHIPC AS CZ